

Referat af møde i Grænseforeningens bestyrelse

Torsdag den 11. juni kl. 16 - 19 i Middelfart

Afbud fra Lars Bjerre. Desuden forsinkede afbud fra Per Paludan Hansen og Steen Bo Frandsen. Fra sekretariatet deltog Gunvor Vestergaard, Claus Jørn Jensen, Lars Dysgård, Marie de Fine Licht og Knud-Erik Therkelsen.

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

2. Godkendelse og underskrift af referat af bestyrelsens møde den 6. februar 2020

Referatet blev godkendt og underskrevet.

3. Orientering ved formanden

Formanden opfordrede alle bestyrelsesmedlemmer til at fortælle, hvordan de hver især har oplevet corona-nedlukningen i deres lokalforening. I den efterfølgende runde berettedes der primært om aflysning og udsættelse af en lang række lokale genforeningsarrangementer. Flere lokalforeninger har gennemført ture rundt til egnens genforeningssten og Grænseforeningen for Skjern-, Tarm og Videbækegnen mødtes under megen bevågenhed med deres sydslesvigske venskabsforening.

Formandens kalender har været mere tom end vanligt. Indledningen af genforeningsjubilæet og medieomtalen har været fantastisk. Det er ærgerligt at alle arrangementerne har måttet aflyses, men heldigvis kan mange flyttes til næste år den 1. maj til 15. juni.

Grænselukningen affødte et debatindlæg i Berlingske i samarbejde med Hinrich Jürgensen fra BDN og Gitte Hougaard-Werner fra SSF. Indlægget affødte pressemeddelelser fra de politiske partier på begge sider af grænsen, en god debat samt opmærksomhed på, hvordan man i grænselandet har sociale forbindelser på begge sider af grænsen. Det er glædeligt at folk fra Slesvig-Holsten fra på mandag kan komme til Danmark uden at skulle dokumentere nogen særlig grund.

Genforeningsdagen den 15. juni bliver markeret i flere medier og statsministeren besøger Sønderjylland.

I anledning af det aflyste Folkemøde har formanden haft besøg af TV Bornholm, der ville spørge til, hvad det betyder for Grænseforeningen, at det er aflyst.

Den mest ærgerlige aflysning er Ung Genforening. Det er glædeligt at man forsøger at få det gennemført næste år og bestyrelsen opfordres til at være behjælpelige, hvis man skulle møde nogen, der har brug for hjælp i den forbindelse.

Formanden orienterede om bestyrelsesmødet i Grænseforeningen den 19. maj. Jens Andresen er nu personligt udpeget medlem af fondens bestyrelse, hvilket betyder, at han fortsætter efter formandsskiftet i Grænseforeningen. Jens Andresen har aftalt et årligt orienteringsmøde ultimo november mellem fondens

og Grænseforeningens formænd samt økonomifolk for at få et nogenlunde sikkert indtryk af hvor stor en donation, der kan forventes. Formålet er at mindske usikkerheden, når Grænseforeningen lægger budget.

Grænseforeningen e.V. har uddelt 90.000 euro. Fælleslandboforeningens, der driver Christian Lassens gård og museum, modtager 45.000 euro. Dansk Centralbibliotek modtager 45.000 euro til køb af nye bogbusser.

Grænseforeningens Landbrugsudvalg har haft til formål at indsamle penge til Fælleslandboforeningen i Sydslesvig. De samler ikke penge ind længere og Fælleslandboforeningen har ændret formål. Derfor har formand har bedt om at nedlægge udvalget. Ingen indvendinger fra bestyrelsen.

I år deltager Grænseforeningen ikke i dimissionsfester på gymnasierne og udleverer ikke højskolesangbøger. Til gengæld får alle elever, der forlader en dansk skole i Sydslesvig et gavekort. Dels er det usikkert om der bliver holdt dimissionsfester, dels kommer der en ny udgave af højskolesangbogen til november.

Kirsten Rykind-Eriksen nævnte, at DR burde have nævnt Grænseforeningen i Grænseland eller andre af sine udsendelser om Genforeningen.

Til sidst orienterede formanden om, at formandskabet har besluttet at *Grænsen* sendes ud som indstik i Jyske Vestkysten i august i anledning af det dansk-tyske kulturvenskabsår samtidig med, at man sætter annoncer i Jyllands-Posten. Formanden understregede, at den store positive reaktion i form af nye medlemmer i december 2019 især skyldtes udsendelsen af *Grænsen* i Kristeligt Dagblad og Weekendavisen den 6. december. Else Tornbo udtrykte undren over, at formandskabet har taget beslutningen uden at inddrage bestyrelsen. Desuden er det u hensigtsmæssigt, at medlemmerne af medieudvalget heller ikke er inddraget i beslutningen, selvom man har drøftet samme sag. Karsten Nørgaard Simonsen støttede holdningen generelt, men mente at bestyrelsen i den konkrete sag var blevet orienteret på forhånd. Formanden svarede, at bestyrelsens rolle er at drøfte de overordnede linjer, som formandskabet træffer økonomiske beslutninger ud fra. Generalsekretæren tilføjede, at medieudvalgets rolle er at sparre med den ansvarshavende redaktør, ikke at træffe beslutninger om *Grænsen*. Kirsten Rykind-Eriksen tilsluttede sig ønsket om, at bestyrelsen diskuterer emner. Else Tornbo efterlyste formandskabets forretningsorden. Hvis formandskabet tager økonomiske beslutninger, hvem er så ansvarlig? Bør formandskabet ikke lave indstillinger, som bestyrelsen så godkender? Formanden understregede, at der ligger en forretningsorden. Han medgav at bestyrelsen ikke har fået mulighed for at diskutere emnerne i stort nok omfang. Formandskabets beslutninger ligger indenfor budgettet og forretningsordenen.

Ruth Villadsen spurgte om Corona-pandemien påvirker programmet for det dansk-tyske kulturvenskabsår. Generalsekretæren uddelte programmet og Gunvor Vestergaard tilføjede, at man regner med at kunne gennemføre en del af aktiviteterne, men at der er usikkerhed om andre dele.

4. Orientering ved generalsekretæren

Corona-pandemien har betydet at sekretariatet har arbejdet hjemmefra og holdt daglige videomøder via Teams. Man er nu tilbage på sekretariatet med en række forholdsregler om bl.a. afstand og brug af sprit.

Sekretariatet hjælper lokalforeningerne med at ringe til nye medlemmer og der er gode resultater: Ca. halvdelen af dem, der har været gratis medlemmer i et halvt år, melder sig ind i Grænseforeningen. Lokalforeningsmøderne bliver 12. september i Middelfart og 19. september i Jystrup.

Jens Horstmann er ikke ansat hen over sommeren, men ansat igen til efteråret for at få Minority Changemaker Programme op at stå til foråret 2021.

Den omfattende medieomtale har afspejlet sig i besøg på hjemmesiden, der oplever rigtig mange besøg.

Sekretariatet bistår i 2020 lokalforeningerne med udsendelse af programmer som hidtil. I 2021 kan lokalforeninger få udsendt program to gange og vælge mellem 3 deadlines: 1/10 2020, 1/4 2021 og 15/8 2021. Der er et stærkt ønske om at få flere billeder med og det imødekommes selvom det bliver dyrere. Målet er kun en udsendelse af et helårsprogram fra 2022. Dybbølmærker bliver udsendt med *Grænsen*.

På vegne af lokalforeningskonsulenterne inviterede Claus Jørn Jensen alle lokalforeninger til et 24-timers idéseminar enten den 6.-7. november eller den 13.-14. november. Alle lokalforeninger inviteres.

Max Kahrman orienterede om GFU's virke. Landsmødet er flyttet to gange og afholdes til september, hvor det kombineres med sensommerfesten på Arveprins Knuds Kollegium. Ungdomstopmødet i Landdagen i Kiel og Folketinget i København blev aflyst inden Corona pga. mandefald i bestyrelsen og problemer med deltagerhvervning. Man havde satset ekstra på Folkemødet på Bornholm i år, hvilket også er blevet aflyst. Der er blevet holdt to online bestyrelsesmøder. Man samarbejder med Grænseforeningen for Frederiksberg og København om et mindearrangement, der skal slutte med besøg på Arveprins Knuds Kollegium. Der kommer et generationsskifte i bestyrelsen. Foreningens centrum kommer til at bevæge sig mere i retning af Århus. Kontingentbetalingen bliver lettere at inddrage år for år.

Gunvor Vestergaard orienterede om det nye undervisningsmateriale *Moin Moin* beregnet til mellemtrinnet i grundskolen. Det er en blanding af faktuelle tekster, sange og fortællinger fra børn i mindretallet. Materialet blev godt modtaget på messer, men udbredelsen har været bremsede af Corona. Nu er der desuden udarbejdet online ressourcer, opgaver, aktivitetsløb og forløb, der kan bruges til udeundervisning. Kirsten Rykind-Eriksen anbefalede *Moin Moin* – også til at læse for sine børnebørn.

Der er udarbejdet nye temaer til undervisningsportalen *iEtGrænseland*, der bliver flyttet over på Grænseforeningens hjemmeside og dermed minder mere om Grænseforeningens andre sider. Der har været en lille nedgang i besøg på siden pga. Corona, men den bliver stadig brugt meget. Ungdommens Folkemøde er konverteret pga. Corona til en tur rundt i Danmark på otte dage i efteråret, hvor Grænseforeningen deltager.

5. Budgetopfølgning i lyset af Coronaens hærgen

Lars Dysgård orienterede om det forventede budget for 2020. På indtægtssiden nævntes bl.a., at Grænseforeningen i maj måned har modtaget 6.1 mio. kr. mere end forventet fra Grænsefonden. Det økonomiske resultat ser samlet set ud til at blive forbedret med 2.7 mio. kr.

6. Sendemandsmøde 2020

Formandskabets indstillede til bestyrelsen at gennemføre Sendemandsmødet den 17.–18. oktober på

Vingsted Centret efter det oprindelige program. Plan B kunne være at holde den store jubilæumsfest ved sendemandsmødet den 8.-9. maj 2021 og nøjes med det officielle sendemandsmøde i oktober 2020. Det indstilledes i øvrigt, at Grænseforeningens jubilæum den 2. november ikke festligholdes, fordi Sendemandsmødet holdes så tæt på. Bestyrelsen tilsluttede sig med den ændring, at man bør droppe dansen lørdag aften.

7. Orientering vedrørende Genforeningen 2020

Marie de Fine Licht bad bestyrelsen komme med idéer, holdninger og input til Grænseforeningens markering af genforeningsjubilæet, der pga. corona-pandemien forlænges ind i efteråret og forventes at få ny opmærksomhed ca. 1. maj til 15. juni 2021, hvor flere af de store aflyste arrangementer fra foråret 2020 forventes at blive gennemført. Bestyrelsen drøftede forskellige idéer og gav bl.a. udtryk for et ønske om, at projekterne ikke bliver for specialiserede, men interessante for så mange som muligt.

8. Eventuelt

Generalsekretæren orienterede om genindvielsen af Den Slesvigske Sten ved Eremitageslottet den 10. juni. Stenen er blevet restaureret på initiativ af Socialdemokratiet og er et besøg værd. Kirsten Rykind-Eriksen opfordrede til at deltage i og reklamere for Familiesprogfestivalen den 14.-16. oktober 2020 på Christianslyst.

9. Lukket møde – hvis behov herfor

Der var ikke behov for lukket møde.

Referat ved Knud-Erik Therkelsen og Marie de Fine Licht